

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Elišky Cihlářové a soudců JUDr. Tomáše Foltase a JUDr. Jaroslava Hubáčka v právní věci žalobce: **G. S.**, zastoupený JUDr. Annou Doležalovou, MBA, advokátkou se sídlem Jablonského 604/7, Plzeň, proti žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2, Praha 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 7. 2014, č. j. 4 A 82/2012 – 111,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Odměna advokátky JUDr. Anny Doležalové, MBA, **se určuje** částkou 3.400 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Městský soud v Praze rozsudkem ze dne ze dne 31. 7. 2014, č. j. 4 A 82/2012 – 111, zamítl žalobu, kterou se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhal zrušení rozhodnutí Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie (dále jen „ředitelství služby cizinecké policie“) ze dne 16. 11. 2012, č. j. CPR-3065-2/ČJ-2012-9CPR-V238, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzení rozhodnutí Policie ČR, Městského ředitelství hlavního města Prahy, odboru cizinecké policie ze dne 17. 2. 2012, č. j. KRPA-48233/ČJ-2011-000022, o uložení správního vyhoštění podle ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, 2 zákona č. 326/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států EU na jeden rok. V odůvodnění rozsudku městský soud k námitce, že se správní orgány nevypořádaly se všemi důkazy, které stěžovatel v řízení předložil, uvedl, že stěžovatel žádné důkazy ve správním řízení

nepředkládal. Námitku poukazující na porušení zásady přiměřenosti správními orgány posoudil městský soud jako nedůvodnou, protože při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí o vyhoštění stěžovatele zohlednily všechny zákonem požadované okolnosti, tj. závažnost protiprávního jednání stěžovatele, délku jeho pobytu na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem. Ve vztahu k osobní a rodinné situaci bylo vycházeno z toho, že stěžovatel měl v Sarajevu práci a manželka, která žila v České republice, ho navštěvovala asi třikrát za půl roku. Do České republiky přicestoval v červenci 2011 z důvodu pracovní příležitosti v Německu. V České republice chtěl strávit pouze tři měsíce se svou rodinou. Podle městského soudu správní orgány náležitě vyhodnotily i proporcionalitu mezi veřejným zájmem na stěžovatelově vyhoštění a jeho soukromým zájmem na ochraně soukromého a rodinného života. Pokud stěžovatel poukazoval na změnu rodinné situace v důsledku onemocnění jeho manželky, městský soud uvedl, že podle propouštěcí zprávy Fakultní nemocnice v Motole, kterou stěžovatel předložil, byla stěžovatelova manželka hospitalizována od 2. 5. do 7. 5. 2013. Nelze proto správnímu orgánu, který rozhodl v roce 2012, vytýkat, že k ní ve svém rozhodnutí nepřihlédl. Městský soud neshledal důvodnou ani námitku, že se správní orgány dostatečně nezabývaly jeho tvrzením, že byl v dobré víře o tom, že nepotřebuje vízum, resp. že se domníval, že se svým vstupem na území České republiky neporušuje zákon. Městský soud se neztotožnil ani s názorem stěžovatele, že nelze na mimotrestní normy vztahovat zásadu „neznalost zákona neomlouvá“.

Proti tomuto rozsudku podal stěžovatel v zákonné lhůtě kasační stížnost z důvodů uvedených v ust. § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. V kasační stížnosti namítal, že se městský soud dostatečně nevypořádal s jeho žalobní argumentací týkající se přiměřenosti zásahu napadeného správního rozhodnutí do rodinného života. V podstatě pouze zopakoval závěry správního orgánu. Toto pochybení podle stěžovatele zakládá nepřezkoumatelnost rozsudku městského soudu. Stěžovatel dále brojil proti závěrům správního orgánu, a následně městského soudu, ve vztahu k vědomosti stěžovatele o nelegálním pobytu na území České republiky. Stěžovatel skutečně opomněl nahlásit ztrátu cestovního dokladu, ale z této skutečnosti nelze vyvozovat, že si byl vědom nelegálního vstupu a následného nelegálního pobytu na území České republiky. Stěžovatel je toho názoru, že trestat pouhou nedbalostí jednoročním zákazem vstupu je nepřiměřené. Dále stěžovatel namítal, že v žalobě uvedl nové skutečnosti týkající se onemocnění manželky. Její onemocnění si v roce 2013 vyžádalo operaci a následnou hospitalizaci. Přestože se její zdravotní stav stabilizoval, nadále vyžaduje pravidelné měsíční kontroly. Manželce nebyl doporučen výkon těžších domácích prací, proto stěžovatele převzal péči o domácnost. S těmito novými skutečnostmi se městský soud vypořádal konstatováním, že nelze správnímu orgánu vytýkat, že se jimi nezabýval, neboť nastaly až po vydání rozhodnutí. Stěžovatel výslovně doplnil, že pokud se jimi nemohl zabývat správní orgán v prvoinstančním rozhodnutí, není zřejmé, proč se těmito skutečnostmi „odmítl zabývat soud v řízení odvolacím“. V této souvislosti poukázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 – 48. Ze všech uvedených důvodů stěžovatel navrhl zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci k dalšímu řízení.

Ředitelství služby cizinecké policie ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedlo, že se nemůže vyjadřovat k procesnímu postupu městského soudu.

pokračování

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ust. § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti, a přitom neshledal vady uvedené v odstavci 4, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Bylo by totiž předčasné zabývat se dalšími námitkami, pokud by byl napadený rozsudek nepřezkoumatelný.

Podle ust. § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popřípadě v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozsudků správních soudů vychází z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nálezy ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94 a ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, oba dostupné na <http://nalus.usoud.cz>), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, je i povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit (ve správním soudnictví podle ust. § 54 odst. 2 s. ř. s.). To potvrzuje i navazující judikatura Ústavního soudu, např. nálezy ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na <http://nalus.usoud.cz>), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákoným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*“. Nejvyšší správní soud také v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, vyslovil, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsany skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*“. Nepřezkoumatelností z důvodu nesrozumitelnosti se Nejvyšší správní soud zabýval např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003 - 75, podle něhož lze „*za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost obecně považovat takové rozhodnutí soudu, z jehož výroku nelze zjistit, jak vlastně soud ve věci rozhodl, tj. zda žalobu zamítl, odmítl nebo jí vyhověl, případně jehož výrok je vnitřně rozporný. Pod tento pojem spadají i případy, kdy nelze rozeznat, co je výrok a co odůvodnění, kdo jsou účastníci řízení a kdo byl rozhodnutím zavázán. Nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů je založena na nedostatku důvodů skutkových, nikoliv na dílčích nedostatcích odůvodnění soudního rozhodnutí. Musí se přitom jednat o vady skutkových zjištění, o něž soud opírá své rozhodovací důvody.*“

Podle Nejvyššího správního soudu napadený rozsudek netrpí nepřezkoumatelností. Z rozsudku je zřejmé, z jakého skutkového stavu městský soud vyšel, jak vyhodnotil pro věc rozhodné skutkové okolnosti a jak je následně právně posoudil. Je z něj rovněž patrné, z jakých důvodů má městský soud právní závěry vyslovené správním orgánem za správné a naopak, z jakých důvodů má žalobní námitky stěžovatele za nedůvodné. Nejvyšší správní

soud neshledal ani žádnou z vad, která by měla vést ke zrušení rozsudku městského soudu ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. in fine.

Stěžovatel v kasační stížnosti dále namítal, že nevěděl, že svým jednáním porušuje zákon a že trestat pouhou nedbalostí jednoročním zákazem pobytu považuje za nepřiměřené. K této námitce je třeba předně uvést, že stěžovatel byl vyhoštěn za porušení ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců. Podle tohoto ustanovení vydá policie rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s uvedením doby, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států až na tři roky, pobývá-li cizinec na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, nebo pobývá-li cizinec na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Právní úprava tedy nevyžaduje vědomost cizince o porušení ustanovení právního předpisu a umožňuje vydat rozhodnutí o vyhoštění za předpokladu, že cizinec pobývá na území bez cestovního dokladu, ač k tomu není oprávněn, nebo na území bez víza, ač k tomu není oprávněn, nebo bez platného oprávnění k pobytu. Za takové porušení zákona byl správní orgán oprávněn uložit cizinci vyhoštění na dobu až tří let.

Podle správního spisu hlídka Policie ČR dne 1. 8. 2011 při kontrole zjistila, že stěžovatel nemá cestovní doklad. Následně bylo zjištěno, že pobývá na území České republiky neoprávněně bez víza, platného povolení k pobytu a bez platného cestovního dokladu. Stěžovatel měl vízum opravňující ho k pobytu na území České republiky na 90 dnů s platností do 20. 11. 2000. Dne 20. 12. 2002 mu bylo uděleno správní vyhoštění s dobou platnosti na tři roky, tj. do 20. 12. 2005. Od roku 2005 neměl podanou žádost o vízum nebo povolení k pobytu na území České republiky. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že stěžovatel do České republiky přicestoval automobilem v červenci 2011 s cestovním dokladem, ale bez platného víza nebo povolení k pobytu. Cestovní doklad ztratil v polovině července 2011 a tuto skutečnost nikde nenahlásil a nesnažil se ani svůj pobyt legalizovat. S ohledem na takto zjištěný skutkový stav správní orgány, resp. městský soud, nahlížely na přiměřenost délky vyhoštění, s čímž se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud. Stěžovatel jednoznačně porušil ust. § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, neboť pobýval na území České republiky bez platného cestovního dokladu a zároveň bez platného víza, za což mu bylo možno uložit vyhoštění až na tři roky. Navíc již v minulosti byl vyhoštěn. Mohl si proto být jednoznačně vědom důsledků nedodržování zákona o pobytu cizinců. Stěžovatel nijak nedoložil ani to, že by mu domovskými orgány byly poskytnuty nesprávné informace. V souladu s konstantní judikaturou je třeba doplnit, že okolnosti, za jakých cizinec ztratí cestovní pas, nejsou podstatné pro závěr, zda na území České republiky pobývá neoprávněně. Podstatné je pouze to, že cizinec nemá cestovní pas, ačkoli je povinen jej mít. K tomu srv. např. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 26. 10. 2011, č. j. 44 A 99/2011 - 24. Správní orgány proto nepochybily, pokud na základě těchto zjištění stanovily dobu, po kterou nelze stěžovateli umožnit vstup na území členských států EU na jeden rok. Stejně tak nepochybil ani městský soud, pokud na základě uvedených skutkových zjištění dospěl k závěru o zákonnosti napadeného správního rozhodnutí. Se stěžovatelem nelze souhlasit ani v tom, že se městský soud nezabýval jeho tvrzením o nevědomosti toho, že svým pobytem na území České republiky porušuje právní předpisy. Městský soud totiž k tomuto tvrzení uvedl, že neztotožňuje s názorem stěžovatele, že nelze na mimotrestní normy vztahovat zásadu „neznalost zákona neomlouvá“. Skutečnost, že stěžovatel

pokračování

nenahlásil ztrátu cestovního dokladu a nezajistil si vydání náhradního cestovního dokladu, označil městský soud za dosti závažnou skutečnost.

Stěžovatel dále namítal, že se městský soud nedostatečně vypořádal s žalobní argumentací týkající se přiměřenosti zásahu napadeného správního rozhodnutí do jeho rodinného života. Jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku, městský soud se přiměřeností zásahu do stěžovatelova rodinného života dostatečně zabýval. Městský soud shrnul obsah správního spisu a vyslovil souhlas se závěry správních orgánů, které se otázkou rodinného a soukromého života stěžovatele důkladně zabývaly. Z rozhodnutí správních orgánů vyplývá, že s ohledem na dosavadní soukromý a rodinný život stěžovatele, zejména s přihlédnutím k tomu, že stěžovatel pracoval v Sarajevu, do České republiky, kde chtěl strávit pouze tři měsíce se svou rodinou, přicestoval v červenci 2011 z důvodu pracovní příležitosti v Německu, nelze považovat správní vyhoštění v délce jednoho roku za nepřiměřený dopad do osobního a rodinného života. Nepřezkoumatelnost rozsudku přitom nezpůsobuje pouze to, že městský soud převzal závěry správních orgánů. Pokud soud shledá závěry správních orgánů správnými, je oprávněn je převzít (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005 - 130, publikovaný pod č. 1350/2007 Sb. NSS a dostupný na www.nssoud.cz). Jakkoli si lze jistě představit podrobnější odůvodnění některých závěrů městského soudu, splňuje podle názoru Nejvyššího správního soudu odůvodnění napadeného rozsudku požadavky kladené na přezkoumatelnost soudního rozhodnutí.

Namítal-li stěžovatel v této souvislosti, že nebylo zohledněno onemocnění jeho manželky, ani tato stížná námitka není důvodná. Městský soud v odůvodnění rozsudku s odkazem na obsah soudního spisu mimo jiné uvedl, že z připojené propouštěcí zprávy Fakultní nemocnice v Motole zjistil, že stěžovatelova manželka byla hospitalizována od 2. 5. do 7. 5. 2013, proto nebylo možno správnímu orgánu vytknout, že k této skutečnosti při rozhodování o správním vyhoštění nepřihlédl (odvolací rozhodnutí bylo vydáno dne 16. 11. 2012). Podle Nejvyššího správního soudu tedy městský soud zdůvodnil, z jakého důvodu nebylo možno vytýkat správním orgánům, že nepřihlédly k tvrzením vztahujícím se k onemocnění manželky stěžovatele. Podle ust. § 75 odst. 1 s. ř. s. soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Ostatně, jak již bylo uvedeno výše, městský soud se v obecné rovině zabýval i otázkou možnosti vyhoštění stěžovatele vzhledem k jeho rodinným či osobním vazbám, tedy zejména ve vztahu k jeho manželce. Nejvyšší správní soud se neztotožňuje se stěžovatelem ani v tom, že městský soud měl postupovat podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 – 48. Tento rozsudek byl vydán ve zcela odlišné věci a nelze jeho závěry v dané věci aplikovat. Z tohoto rozsudku vyplývá pro účastníky řízení možnost navrhnout důkazní prostředky i v rámci odvolacího řízení. V daném případě však bylo odvolací řízení skončeno v roce 2012, důkaz o zdravotním stavu manželky stěžovatel předložil až po skončení odvolacího řízení v roce 2013. Pokud pak stěžovatel výslovně uváděl, že pokud se jimi nemohl zabývat správní orgán v prvoinstančním rozhodnutí, není zřejmé, proč se těmito skutečnostmi „odmítl zabývat soud v řízení odvolacím“, je třeba uvést, že řízení před městským soudem nebylo „odvolacím řízením“. Městský soud přezkoumával v řízení o žalobě podle ust. 65 a násl. s. ř. s. zákonnost rozhodnutí odvolacího orgánu.

Z výše uvedených důvodů není kasační stížnost důvodná, a proto ji Nejvyšší správní soud podle ust. § 110 odst. 1 poslední věta s. ř. s. zamítl. O kasační stížnosti rozhodl bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ust. § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 věta první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Nejvyšší správní soud žádnému z účastníků náhradu nákladů nepřiznal, protože stěžovatel v řízení úspěch neměl a ředitelství služby cizinecké policie žádné náklady s tímto řízením nevznikly.

Stěžovateli byla pro řízení ustanovena zástupkyní advokátka a podle ust. § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě její odměnu včetně hotových výdajů stát. Podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, náleží advokátce odměna za jeden úkon právní služby (kasační stížnost) v částce 3.100 Kč a podle ust. § 13 odst. 3 citované vyhlášky náhrada hotových výdajů v částce 300 Kč, celkem tedy částka 3.400 Kč.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. listopadu 2014

JUDr. Eliška Cihlářová
předsedkyně senátu